

Verksamhetsplan 2025 för Samhällsutvecklingsnämnden

*Antagen av samhällsutvecklingsnämnden
16 december 2024*

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsplanens förutsättningar	3
2	Övergripande beskrivning av nämndens ansvar.....	4
2.1	Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter	4
3	Verksamhetsförutsättningar	6
4	Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer	7
4.1	En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)	7
4.2	Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)	8
5	Ekonomiska förutsättningar	10
6	Nämndens driftsbudget.....	11
7	Nämndens investeringsplan	12
8	Uppföljningsplan av privata utförare	14

1 Verksamhetsplanens förutsättningar

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2025 med plan för 2026–2028. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Skapar riktning och förändring.
Uppdrag	Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad som ska göras för att nå målet.
Åtgärder	Beskriver nämndens genomförande av uppdragen. Åtgärderna visar de initiativ nämnden tar eller hur nämnden genom sitt grunduppdrag genomför uppdraget.
Nämndmål	Nämnder kan formulera egna nämndmål för att utveckla verksamheten inom grunduppdraget och därigenom bidra till inriktningsmålen.
Indikatorer	Används för att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden. Indikatorer mäter trender, resultat eller tillstånd i samhället.

Övriga kommunala styrdokument är underordnade Mål och Budget. Kommunens styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt och utgör grundläggande verktyg för att skapa helhetsperspektiv. I verksamhetsplanen visas ytterligare styrdokument som styr nämndens verksamhet.

2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar

Samhällsutvecklingsnämnden har ansvaret för utveckling samt drift och underhåll av det offentliga rummet. Nämnden ansvarar även för översiktsplanering och för planering och genomförande av åtgärder och aktiviteter för att nå den strategiska inriktningen avseende fysisk och teknisk beslutad av kommunstyrelse eller kommunfullmäktige. I nämndens uppdrag ingår även att ta fram detaljplaner med standardutförande för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

Samhällsutvecklingsnämndens verksamhetsområden hanteras av Samhällsbyggnadskontoret där enheterna/funktionerna nedan arbetar inom dessa områden:

Gatuverksamheten ansvarar för drift, underhåll samt nyanläggning av kommunala gator och vägar inklusive olika former av trafiksäkerhetsåtgärder. Vidare har man ansvar för trafikplanering och parkering.

Avfallsverksamheten ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall, grovavfall och slam från enskilda avlopp, och arbetar utifrån mål och visioner formulerade i en avfallsplan som ingår i Knivsta kommuns renhållningsordning. Verksamheten upphandlar och följer upp entreprenadavtal samt ansvarar för planering och utveckling.

Park och natur ansvarar för planering, drift och underhåll av kommunens parker, lekplatser, natur- och vattenområden men också städning av gångtunnlar, tömning av papperskorgar, med mera. Vidare bär park och natur tillsammans med hela kontoret ansvaret att implementera grönstrukturplanen och utveckla grönstrukturen i Knivsta och Alsike tätorter. Kommunens naturskola ingår också i verksamheten. Ansvaret för utveckling av ekosystemtjänster i stadsbyggnadsprojekt delas med planverksamheten.

Plan och geodatas ansvar inom samhällsutvecklingsnämndens ansvarsområde omfattar kommunens översikts- och detaljplanering samt till detta kopplad miljöplanering. Detaljplaner finansieras till största del genom plankostnadsavtal.

Bostadsanpassning ingår i nämndens uppdrag och kontoret har en handläggare för handläggning av bostadsanpassningsbidrag.

2.1 *Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter*

- Översiktsplan
- Avfallsplan
- Avfallsföreskrifter
- Trafikstrategi
- Grönstrukturplan
- Strategi för Knivsta kommuns skogs- och naturmark
- Skötselplan för Knivsta kommuns skogs- och naturmark
- Strategi för vatten och avlopp (VA-policy)
- Dagvattenstrategi
- Vattentjänstplan
- Nödvattenplan
- Kulturmiljöprogram
- Stadsbyggnadsprinciper med arkitekturpolicy
- Parkeringsnorm

- Energikrav vid nyproduktion och markförsäljning i Knivsta kommun
- Bredbandspolicy
- Taxor för avfall, planverksamhet, upplåtelse av offentlig plats, parkering, schakt och TA-planer
- Miljöprogram och lokala miljömål 2007
- Näringslivsstrategi
- Handlingsplan för genomförande av Knivsta kommuns näringslivsstrategi 2024-2025
- Etableringsstrategi
- Riktlinjer för markanvisningar och exploateringsavtal
- Bostadsförsörjningsprogram
- Kultur- och fritidsplan
- Kultur- och fritidspolitiskt program
- Knivsta konstprogram (program för konstnärlig gestaltning)
- Innovationsstrategi
- Medborgardialog policy

3 Verksamhetsförutsättningar

Sedan flera år har index för exempelvis vägentreprenader men även kostnaderna för drift och underhåll av så väl gator, parker och naturområden har stigit kraftigt. Under 2025 och även fortsättningsvis kommer ett stort fokus vara att hålla verksamhetens budget samtidigt som att säkerställa att planerade åtgärder kan genomföras och erforderlig kvalitet uppnås är av högsta vikt. Arbetet med revidering av översiktsplanen fortsätter under 2025 för att underlätta efterföljande skeden inom fysisk planering och utveckling. Begränsad VA-kapacitet fortsätter att påverka förutsättningarna för kommande detaljplaner, men en anslutning till Käppala avloppsreningsverk planeras att ske till 2027.

Detaljplaneverksamheten finansieras till övervägande del av plankostnadsavtal i detaljplaneprojekt. För att uppnå beslutad budget för 2025 krävs en balans mellan intäkter genom pågående detaljplaneprojekt och verksamhetens kostnader.

Flera av nämndens verksamhetsområden berörs av det ingångna fyrspårsavtalet där arbetet inom Trafikverkets projekt 4 spår intensifieras i samband med beslut om lokalisering av spåren. Bland annat kommer kommunen behöva ta fram detaljplaner som möjliggör för Trafikverkets planerade infrastruktur. Kommunen kommer även behöva ha stort fokus på frågor kring trafikplanering för att säkerställa en funktionell trafikinfrastruktur så väl under byggtid som efter färdigställt projekt.

Som ett led i att arbeta för långsiktig ekonomi i balans för avfallskollektivet kommer ett arbete genomföras under 2025 för att säkerställa så väl bättre sortering som effektivisering av verksamheten inom Kretsloppsparken i samband med att nuvarande avtalstid löper ut 2025-12-31.

Nämndens verksamheter svarar för ett flertal antal områden varav samtliga kräver specialistkompetens. Då organisationen är relativt liten sett till antal medarbetare som ska täcka ett brett kompetensområde medför detta att flertalet specialistkompetenser innehåses av enbart en medarbetare. Detta är en sårbarhet som kontoret ständigt arbetar med. Även rekrytering av medarbetare med senior kompetens är och kommer att vara en utmaning för verksamheten, framförallt då det är stor konkurrens kring samhällsbyggnadskompetenser inom hela regionen Uppsala-Stockholm

4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer

4.1 En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Knivsta kommuns fortsatta utveckling ska fokusera på att forma trivsamma boendemiljöer som tillför både mänskliga och ekonomiska värden. För landsbygden betyder det en organisk tillväxt utifrån befintliga strukturer. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en utveckling som präglas av småskalighet och grönska. Behovet av bostäder ska avspeglade sig både i boendeformer och styra den takt i vilken samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering.

För att öka både tryggheten och trivsamtheten i centrala Knivsta sätter vi stor vikt vid att jobba aktivt med våra offentliga miljöer, liksom med tidiga insatser och förebyggande arbete.

Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Målet är att Knivsta ska bli Sveriges tryggaste kommun med lägst brottslighet.

Verksamhetsområdet Ar och Knivsta östra entré ska utvecklas till ett modernt handelsstråk som knyter samman Knivsta och Alsike. Platsen ska bidra positivt till samhällsekonomi, lokala arbetstillfällen, hållbarheten och möjliggöra ett större utbud för Knivstaborna. Tydliga krav ska finnas på sammanhållen arkitektur och gestaltning utifrån ett platsutvecklingsperspektiv och Knivstas identitet som modern trädgårdsstad med närhet till natur och rekreation.

Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling och stor vikt ska läggas vid att säkerställa god dialog som bidrar till möjliggörande och genomförande. Kommunen ska vara en god och serviceinriktad samarbetspartner.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 1. Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet ska utgå från trädgårdsstadens principer med småskaligt byggande och trivsamt gestaltande bostadsområden. Behovet av boende-, pendlar- och nyttoparkeringar ska mötas i nya och befintliga områden. (KS, SUN)	Uppdatera befintliga processer och rutiner för att säkerställa att den nya stadsbyggnads- och arkitekturpolicyn används på rätt sätt.
Uppdrag 2. Genomför medborgardialog i tidiga skeden och på platser där människor fysiskt befinner sig. (KS, SUN).	Arbeta för att nå fler grupper vid dialoger och bredda kontaktytorna med invånare, föreningar och näringsidkare genom att prova och utvärdera olika format och former, både fysiska och digitala, för medborgardialog i detaljplaneprojekt och utveckling av allmänna platser.
Uppdrag 4. Utveckla mål- och besökspunkter som badplatser, handelsområden och parker, och bygg vidare på Knivstas historiska identitet utifrån bland annat Mora stenar och Broborg. Här innefattas att bygga en lekpark, en hundrastgård och att lokalisera en ny fotbollsplan. (KS, SUN)	Samverka om besöksmål och anläggningar med privata markägare, civilsamhället samt offentliga intressenter Utveckla såväl nya som befintliga mål- och besökspunkter inom samhällsbyggnadsområdet i tätortsnära områden, som tillgodose Knivstabornas behov av lek och rekreation
Uppdrag 5. Inför en servicegaranti för näringslivet kopplat till bemötande och handläggningstider vid	Tydliggöra definitionen av servicegarantin, och utifrån den, samt enligt handlingsplan för näringslivsstrategin

Uppdrag	Åtgärd
myndighetskontakter. Vid myndighetsutövning ska rättelsetrappan användas som ett verktyg.(BMN, KS, SUN)	fortsätta förbättra myndighetsservice, rådgivning och bemötande.
Uppdrag 7. Stärk Knivstas krisberedskap. (KS, SUN)	Identifiera informationsmängder som är nödvändiga för krisberedskapen och ta fram planer för hur dessa ska skapas, uppdateras och tillgängliggöras.
Uppdrag 8. Främja utbyggnaden av infrastruktur för elladdning och/eller andra hållbara drivmedel. (KS, SUN)	Identifiera och delta i lämpliga regionala samarbeten och nätverk med fokus på laddinfrastruktur och hållbara drivmedel. Vid förfrågan från externa parter, samarbetar kommunen så mycket som möjligt för att öka tillgången till laddning och tankning av fossilfria drivmedel.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%) N00667 K: kvinnor M: män		94 K: 94 M: 93		Bibehålla
Företagsklimat enligt Öppna Jämförelser (Insikt) NKI U07451	79	72		Öka
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%) K: kvinnor M: män		88 K:82 M: 95		Bibehålla
Medborgarundersökningen - Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%) K: kvinnor M: män		36 K:43 M: 30		Öka

4.2 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop i takt med att andelen exploateringsintäkter i driftbudgeten över tid fasas ut. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 29, Frigör tid och resurser för kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa bördan. (Alla)	Löpande ompröva förvaltningens processer för att säkerställa effektivt resursutnyttjande och användandet av digitala lösningar där det är ett stöd.
Uppdrag 30. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill	Utveckla enkla och effektiva metoder för att mäta, rapportera och analysera kvaliteten på produktionen.

Uppdrag	Åtgärd
säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av lokalförsörjningsplan. (Alla)	Analysera verksamheten utifrån nyckeltal för produktion och taxa, för att säkra ekonomi i balans och skapa utrymme för utveckling
Uppdrag 31. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	Strategiskt och strukturerat förbättra den organisatoriska arbetsmiljön och stödja medarbetarnas välbefinnande
	Skapa förutsättningar för våra medarbetare att utveckla sina kompetenser i en föränderlig värld.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) K: kvinnor M: män		85 K:89 M: 81		Bibehålla

5 Ekonomiska förutsättningar

Samhällsutvecklingsnämnden har tilldelats medel för 2025 i den av kommunfullmäktige antagna Mål och budget 2025 (MoB). Nämndens totala anslag uppgår till 57,9 miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,8 miljoner kronor jämfört med ändringsbudgeten för 2024.

De generella förutsättningarna för nämndens verksamheter 2025 är en indexuppräknings på 2,1%. Dessutom erhåller verksamheterna Gator och vägar samt Park och natur en volymuppräknings på sammanlagt 0,3 miljoner kronor. Från och med budget 2025 har budgeten för gator och vägar delats upp på fyra poster, drift, vinterväghållning, kapitaltjänstkostnad samt kapitaltjänstkostnad exploateringsinvesteringar. Totalt är gator och vägars budget för 2025 42 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5,6 mnkr. Utöver volym- och indexuppräknings har verksamheten fått kompensation för ökade kapitaltjänstkostnader för driftinvesteringar som genomförs 2024 på 0,8 miljoner kronor samt 4,8 miljoner kronor för att anpassa kapitaltjänstkostnaderna för exploateringsinvesteringar till faktisk nivå.

Budgetposten miljöutveckling på 0,6 miljoner kronor ingår från och med 2025 i parkens budget, även omfördelningen som genomfördes i nämndbudgeten 2024 mellan gator och vägar och parken på 0,7 miljoner kronor har blivit permanent i Mål och budget 2025. Förändringarna är bidragande till att budgetposten har utökats med 1,5 miljoner.

Övriga tillskott i driftbudgeten 2025 är:

- Stadspark 0,7 miljoner kronor
- Hundrastgård 0,15 miljoner kronor
- Projekt stadsmiljö HiG 0,4 miljoner kronor

För posterna stadspark och hundrastgård finns utöver anslaget av driftmedel även avsatta investeringsmedel för år 2025 på 8 miljoner kronor respektive 0,6 miljoner kronor.

Budgetposterna teknisk planering och stadsbyggnad har minskats med 0,8 miljoner kronor respektive 0,5 miljoner kronor som har flyttats till kommunstyrelsen. Detta är en följd av att nämndernas reglemente har reviderats och motsvarande andel kostnader flyttas också till kommunstyrelsen.

Nämndens omsättning (kommunbidrag, bokslutsregleringar och externa intäkter) uppgår i budget 2025 till 104,9 miljoner kronor. Externa intäkter 2025 är budgeterade till 47 miljoner kronor.

Avfallsverksamhetens och vindkraftverkets budgetar är helt finansierade via externa intäkter. Renhållningsavgifter utgör till stor del avfallsverksamhetens externa intäkter och vindkraftverkets externa intäkter kommer från försäljning av producerad el, vilket är beroende av vind och priset på elmarknaden.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna ett nettoanslag (kommunbidrag) för att finansiera verksamheterna nämnden ansvarar för. Det innebär att anslaget (kommunbidraget) ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamheternas kostnader fullt ut. Nettokostnad är verksamheternas kostnader minus externa intäkter och överensstämmer nettokostnaden med anslaget är verksamhetens ekonomi i balans.

6 Nämndens driftsbudget

Nämndens verksamheter	KF-budget 2024	KF-budget 2025	Nämndbudget 2025
Nämndkostnader	1 559	1 592	1 592
Gator, vägar - summerat	36 403	42 020	42 020
Gata drift		11 549	11 549
Gata vinterväghållning		4 300	4 300
Gata kapitaltjänstkostnad		11 023	11 023
Gata kapitaltjänstkostnad exploateringsinvesteringar		15 148	15 148
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-1 658	-1 658	-1 658
Park, natur & miljöutveckling	7 395	8 939	8 939
Stadspark		720	720
Hundrastgård		150	150
Projekt stadsmiljö HiG		416	416
Teknisk planering	2 983	2 257	2 257
Översiktsplan (planprogram)	1 127	1 151	1 151
Stadsbyggnad (detaljplaner standardförfarande)	672	201	201
Bostadsanpassning	2 029	2 072	2 072
Avgiftsfinansierad verksamhet - summerat	0	0	0
Avfallsverksamhet	0	0	0
Vindkraftverk	0	0	0
Summa	51 067	57 860	57 860

7 Nämndens investeringsplan

Investeringsplanen för nämnden beslutades i samband med att kommunfullmäktige behandlade Mål och budget 2025. Samhällsutvecklingsnämnden är beviljade 60,8 miljoner kronor i investeringsmedel för verksamhetsåret 2025, varav 26,6 miljoner kronor är förenat med exploatering. Under 2025 kommer utbyggnaden av infrastrukturen i detaljplanerna Centrala Ängby och Segerdal att fortsätta. Nämnden är även beviljade investeringsmedel för en hundrastgård samt en stadspark.

Investeringsprojekten kommer medföra kapitaltjänstkostnader (avskrivningskostnader och internränta) som påverkar budgeten för nämndens verksamheter när slutförda investeringar tas i bruk. Reinvesteringar ska ersätta befintliga anläggningar och inte generera ökade kostnader för verksamheten. En problematik kan vara om investeringsutgiften för reinvesteringen inte korrelerar med anslaget verksamheten erhållit för den ursprungliga investeringen, det vill säga att uppräknig av det ursprungliga anslaget är lägre än investeringsutgiften för reinvesteringen. I dessa fall kommer det medföra ökade kapitaltjänstkostnader.

Enligt kommunens investeringsriktlinjer ska nya investeringsprojekt få ett positivt startbesked från nämnden i de fall investeringsutgiften förväntas överstiga 10 prisbasbelopp. Startbeskeden ska innefatta en beskrivning av projektet samt vilka ekonomiska konsekvenser investeringen medför.

Kapitaltjänstkostnaderna från exploateringsinvesteringarna bokslutsregleras. Det innebär att verksamheten Gator och vägar får kompensation för de ökade kapitaltjänstkostnaderna. Exploateringsinvesteringarna medför även nya ytor att underhålla, vilket medför ökade driftkostnader för verksamheterna Gator och vägar respektive Park och natur. Ökade driftkostnader bokslutsregleras inte, så för att inte innebära en besparingar för verksamheterna behöver nya medel tillföras verksamheterna när exploateringsinvesteringarna är färdigställda.

Vid ett fullt nyttjande av investeringsplanen uppskattas kapitaltjänstkostnaderna öka per verksamhet enligt nedan 2026:

Gator och vägar (driftinvesteringar) 1 550 tkr
Gator och vägar (exploateringsinvesteringar) 1 400 tkr
Parker 1 050 tkr
Avfall 200 tkr

Investering	KF investeringsram 2025
Gata	
Reinvestering bef. Gatunät	10 000
Belysning	7 000
TSHÅ (Trafiksäkerhetshöjande åtgärder)	1 000
Cykelinfrastruktur	3 000
Park	
Renovering bef anläggningar	800
Hundrastgård	600
Redskapsbärare	2 200
Stadspark	8 000

Parken ospecificerad maskin och utrustningsinvest.	400
Avfall	
Sortingskärl allmän plats	1 000
Återvinningscentral ospecificerat	200
Summa samhällsutvecklingsnämnden	34 200
Exploatering - samhällsutvecklingsnämnden	
Sågen/Centrum	1 500
Västra Knivsta	14 000
Östra Knivsta	1 100
Alsike	2 000
AR/Brunnby/Östra entrén	8 000
SUMMA EXPLOATERING - Samhällsutvecklingsn.	26 600
Summa	60 800

8 Uppföljningsplan av privata utförare

Gata och avfall

Under 2025 kommer avtalsuppföljning att utföras för kommunens entreprenörer/underleverantörer inom gatuverksamhet och avfallsverksamhet.

Avtal för gatuverksamheten följs upp löpande under året. Ramavtalen för beläggnings- och anläggningsarbeten samt vinter- och barmarksunderhåll av allmän platsmark är nya för 2024, och där läggs extra vikt vid snabb uppföljning av utfört arbete.

Avtal för avfallsverksamheten utförs till största delen inom ramen för avfallssamverkan mellan Knivsta, Sigtuna, Upplands-Bro och Håbo kommuner. Huvudansvarig part för avtalen är respektive kommun men uppföljningen sker i första hand genom utpekad kontaktperson i avtalen. Hur ofta uppföljning sker anges i respektive avtal - vissa avtal kräver tätare driftsmöten där frågeställningen delvis berörs medan andra avtal bara följs upp under årliga avtalsavstämningar. Utfallet av uppföljningen redovisas genom protokoll som förs.

En förteckning över avtalen bifogas.